

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 09 kwietnia 2025 r.
Znak sprawy: DHR.kor.058.2.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: zapytania poselskiego nr 2320 „w sprawie wprowadzenia zakazu stosowania w produkcji porzeczek środków ochrony roślin opartych na acetamiprydzie”.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem poselskim p. Małgorzaty Gromadzkiej „*w sprawie wprowadzenia zakazu stosowania w produkcji porzeczek środków ochrony roślin opartych na acetamiprydzie*”, przekazuję poniżej stosowne wyjaśnienia.

Zasady dopuszczania do obrotu środków ochrony roślin reguluje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1107/2009⁽¹⁾. Zgodnie z tymi przepisami do obrotu mogą być dopuszczone tylko te preparaty, które zawierają substancje czynne zatwierdzone do stosowania w środkach ochrony roślin przez Komisję Europejską, a także przy prawidłowym stosowaniu, zgodnie z ich przeznaczeniem, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz dla środowiska.

Ocena bezpieczeństwa stosowania środków ochrony roślin prowadzona jest zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ⁽²⁾ dwuetapowo, gdzie:

- 1) Komisja Europejska odpowiedzialna jest za zatwierdzanie substancji czynnych. Ocena substancji czynnych prowadzona jest we współpracy z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz państwami członkowskimi. W ramach oceny substancji czynnej, EFSA przeprowadza m.in. ocenę ostrego i chronicznego ryzyka dla konsumentów wynikającego z obecności pozostałości danej substancji

czynnej w produktach przeznaczonych do spożycia. Urząd określa również najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości (NDP/MRL) substancji czynnej, które mogą znajdować się w produktach spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego nie stwarzając zbędnego ryzyka dla konsumentów, w tym grup szczególnie wrażliwych, takich jak dzieci. NDP wprowadzane są następnie do unijnego porządku prawnego w drodze rozporządzenia. Dodatkowo, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów EFSA cyklicznie dokonuje przeglądu obowiązujących wartości NDP wyznaczonych dla substancji czynnych, z uwzględnieniem zakresu ich stosowania, tak by w przypadkach stwierdzenia potencjalnego ryzyka dokonać ich weryfikacji, ewentualnego obniżenia lub zmodyfikować zatwierdzony zakres stosowania,

- 2) państwa członkowskie dopuszczają do obrotu środki ochrony roślin na swoim terytorium. Ocena ta dokonywana jest obligatoryjnie we współpracy z innymi państwami członkowskimi. W Polsce ocena ta jest prowadzona przy współpracy z podmiotami upoważnionymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do opracowywania ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin

W związku z przedstawieniem przez Francję nowych danych naukowych dotyczących potencjalnej szkodliwości acetamiprydu, Komisja Europejska zleciła EFSA przeprowadzenie oceny w tym zakresie. Ponieważ wynik oceny wskazał na duże prawdopodobieństwo neurotoksyczności acetamiprydu, EFSA zaproponowała obniżenie wartości toksykologicznych, tj. dopuszczalnej dziennej dawki spożycia wyrażonej wartościami parametru ADI (maksymalna bezpieczna dawka przy codziennym spożyciu) oraz ARfD (maksymalna bezpieczna dawka przy jednorazowym spożyciu). Propozycja EFSA została przyjęta.

W konsekwencji obniżenia wartości toksykologicznych EFSA zidentyfikowała ostre ryzyko dla 38 produktów przy obowiązujących do tej pory wartościach NDP z przekroczeniem maksymalnej bezpiecznej dawki przy jednorazowym spożyciu dla dzieci od 106% do 822% (w przypadku sałaty).

Z tego powodu rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2025/158 z 29 stycznia 2025 r. zmieniającym załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości acetamiprydu w określonych produktach lub na ich powierzchni (Dz.U. L, 2025/158, 30.1.2025), od 19 sierpnia 2025 r. zmianie ulegną najwyższe dopuszczalne

poziomy pozostałości (NDP/MRL) substancji czynnej acetamipryd w 38 produktach, mających istotne znaczenie dla polskiego rolnictwa, w tym w porzeczce.

W zaistniałej sytuacji Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokłada wszelkich starań, aby ograniczyć negatywne skutki opisanych wyżej zmian dla producentów i przetwórców porzeczki.

Aktualnie toczy się proces dostosowania zezwoleń dla środków ochrony roślin, zawierających acetamipryd, pod kątem spełniania wymagań przedmiotowego rozporządzenia, w wyniku której etykiety tych preparatów zostaną dostosowane do nowych wartości NDP.

Informacja o zmianach wartości NDP jest upowszechniana przez jednostki naukowe nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym poprzez Platformę Sygnalizacji Agrofagów oraz system HortiOchrona, które stanowią płaszczyznę i narzędzie wymiany doświadczeń oraz transferu wiedzy przy realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin.

Podjęto również działania w celu rozszerzenia zakresu stosowania 2 środków ochrony roślin zawierających deltametrynę o ochronę przed przeziernikiem porzeczkowcem w porzeczce. Co więcej, w ramach dotacji celowej udzielanej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego zaplanowano badania nad zamiennikami dla acetamiprydu.

Należy też podkreślić, że obniżone wartości NDP będą dotyczyły także towarów importowanych z państw trzecich. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeznacza przy tym dodatkowe środki finansowe na badanie próbek pobieranych przez Państwową Inspekcję Sanitarną z importowanych towarów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin

i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1 z późn. zm.),

(2) ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2024 r. poz. 630), rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1107/2009 (WE).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów